

Vaše značka KUUK/30259/2019/DS
Sp. zn. 802/2019/VOP/MK
Č. j. KVOP-26714/2019
Datum 10. června 2019

Vážený pan
Ing. Milan Zemaník
ředitel
Krajský úřad Ústeckého kraje
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem

Vážený pane řediteli,

děkuji Vám za dopis ze dne 13. května 2019, v němž odpovídáte na žádost ze dne 27. února 2019 o vyjádření k situaci ohledně měření rychlosti ve Varnsdorfu.

Poté, co jsem se seznámil s Vaším stanoviskem, mám za to, že v postupu Krajského úřadu Ústeckého kraje (dále také „krajský úřad“) došlo v této kauze k pochybení, které popíšu níže.

Z Vašeho sdělení i sdělení krajského úřadu čj. 4974/DS/2019, ze dne 22. ledna 2019, vyplývá, že krajský úřad považuje výstupy z měřících zařízení provozovaných ve Varnsdorfu na základě nájemní smlouvy se společností A., IČO XXX, se sídlem ve městě X (dále také „společnost A.“), za zákonné důkazní prostředky. Z toho dovozují, že krajský úřad žádnou vadu v postupu Městského úřadu Varnsdorf (dále také „městský úřad“) v této oblasti nespatřuje. To patrně proto, že sběr dat provádí sama městská policie, sama data verifikuje a sama je předává městskému úřadu k dalšímu postupu. Pronajímatel měřícího zařízení do tohoto procesu nijak nezasahuje.

Krajský úřad nijak (z hlediska zákonnosti) nekomentuje to, že zásadní argument o možné nezákonnosti prováděného měření spočívá v tom, jakým způsobem je nastavena výše nájemného – viz rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 As 107/2018, jehož právní věta zní: *Instalaci a nastavení stacionárních měřících zařízení, jakož i údržbu software a hardware těchto zařízení, které jinak užívá obecní policie, mohou provádět třetí osoby. Není však přípustné, aby takováto třetí osoba měla jakýkoliv hmotný zájem na výsledcích měření stacionárního zařízení (§ 79a zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu).*

Závaznost tohoto rozsudku relativizujete tím, že jde o názor jednoho z 10 senátů Nejvyššího správního soudu a kontinentální právní systém není postaven na precedenčním právu.

K tomu bych rád uvedl, že daný rozsudek byl zveřejněn¹ ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod číslem 3765/2018. To samo o sobě znamená, že v rámci Nejvyššího správního soudu získal tento právní názor podporu pléna, a tedy jeho argumentační váha je poněkud vyšší než u „běžných“ rozsudků tohoto soudu. Odborná literatura k tomu např. uvádí: *Rozhodnutí publikovaná ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu se opírají o autoritu a souhlas pléna soudu. To z této sbírky činí jakousi imaginární „výkladní skříň“ rozhodovací činnosti celého správního soudnictví. To samozřejmě samo o sobě*

1 <http://sbirka.nssoud.cz/cz/spravni-trestani-prestupky-v-silnicni-doprave-prestupky-instalace-stacionarnich-mericich-zarizeni.p3756.html>

nedává rozhodnutím publikovaným ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jakkoliv větší právní váhu oproti rozhodnutím nepublikovaným, přestože mají publikovaná rozhodnutí větší argumentační dopad i mimo účastníky řízení. Jde pouze o signál daný odborné veřejností, že na právním názoru vyjádřeném v publikovaném rozhodnutí se shodl nejen rozhodující senát, nýbrž i většina soudců Nejvyššího správního soudu.²

Ačkoli mohu souhlasit s tezí, že judikatura soudů není v českém právním prostředí formálním pramenem práva, je žádoucí ji následovat. Pokud se od ní chce kdokoli odchýlit, měl by takový postup náležitě odůvodnit.³

Postoj krajského úřadu, který je s ohledem na nastavení odměny pronajímatele měřicích zařízení (300 Kč, resp. 280 Kč, za každé změřené překročení rychlostního limitu⁴), ve zjevném rozporu s výše uvedeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu, ale jakoukoli protiargumentaci postrádá.

V kontextu výše zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu a vzhledem ke zjevnému hmotnému zájmu firmy A. na výsledcích měření tedy považuji výstupy z měřicích zařízení za nezákonné (v rozporu s § 79a zákona č. 361/2000 Sb.). Za nezákonné považuji i rozesílání výzev k úhradě určené částky všem dotčeným provozovatelům vozidel, neboť jsou založeny na nezákonně získaných informacích. Pochybení Krajského úřadu Ústeckého kraje spatřuji právě v tom, že tuto nezákonnou praxi toleruje.

Krom toho je s podivem, že za celou dobu provádění těchto měření a jejich postihování se krajský úřad nesetkal s žádným odvoláním vůči rozhodnutí Městského úřadu Varnsdorf, kde by výstup z těchto měřicích zařízení figuroval jako důkaz. Nabízí se proto otázka, zda Městský úřad Varnsdorf vůbec vede řízení o přestupku provozovatele vozidla. Pokud ne, je zjevně nečinný a krajský úřad by měl takovou situaci řešit.

Dle § 129b zákona o obcích⁵ vykonávají krajské úřady kontrolu výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům obce. Tajemník úřadu, starosta městské části nebo jimi pověřená osoba jsou povinni zajistit nápravu zjištěných nedostatků a splnění uložených opatření. V opačném případě lze uvažovat o naplnění skutkové podstaty trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329 trestního zákoníku.⁶

2 BOBEK, M., KÜHN, Z. a kol. Judikatura a právní argumentace. 2. vydání. Praha: Auditorium, 2013, s. 391.

3 Viz např. článek JUDr. Mgr. Ivo Pospíšila, PhD. <https://www.pravni prostor.cz/clanky/ustavni-pravo/zavaznost-soudni-judikatury-vychodiska-a-limity-v-podminkach-pravniho-statu>.

4 300 Kč dle smlouvy ze dne 20. září 2017, nyní dle smlouvy ze dne 9. dubna 2019 je to 280 Kč.

5 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Ustanovení § 129b:

(1) Při kontrole výkonu přenesené působnosti svěřené orgánům obcí, městských obvodů nebo městských částí územně členěných statutárních měst jedná za tyto orgány v případě obecního úřadu, úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části tajemník obecního úřadu, úřadu městského obvodu nebo úřadu městské části nebo jím pověřená osoba a v případě ostatních orgánů obce, městského obvodu nebo městské části starosta nebo jím pověřená osoba.

(2) Osoba uvedená v odstavci 1 je povinna zajistit nápravu nedostatků zjištěných kontrolou a splnění uložených opatření.

6 Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Ve svém dopisu mj. uvádíte, že výzva k úhradě určené částky ani sama určená částka nemohou být předmětem přezkumu ze strany nadřízeného správního orgánu, tj. krajského úřadu. Mám za to, že tomu tak ale není. Výzva k úhradě určené částky je nepochybně úkonem orgánu veřejné moci při výkonu veřejné správy ve smyslu § 1 odst. 1 správního řádu⁷ a jako takový musí být přiřaditelný pod některou z částí upravující procesní postup. Vzhledem k povaze této výzvy mám za to, že jde o úkon dle části čtvrté správního řádu ve smyslu § 158 odst. 1, a to coby „jiný úkon, který není upraven v části první, třetí, páté nebo šesté anebo v části čtvrté“. Proto se obdobně použije i ustanovení § 156 odst. 2 správního řádu. Pokud by ke zrušení výzvy k úhradě určené částky vydané na základě nezákonně získaného důkazu, nepřistoupil sám Městský úřad Varnsdorf, může tak učinit krajský úřad za využití ustanovení § 80 odst. 1 písm. b) správního řádu.⁸

Právní nástroje pro vynucení změny praxe tedy platná právní úprava zná. Nyní je proto jen na Krajském úřadu Ústeckého kraje, aby svůj dosavadní postoj změnil a vůči Městskému úřadu Varnsdorf adekvátně zasáhl nebo aby svůj právní názor ve světle výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu obhájil.

Vážený pane řediteli, považujte prosím tento dopis za zprávu o šetření ve smyslu § 18 odst. 1 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů. V této souvislosti Vás vyzývám, abyste se k mým zjištěním vyjádřil, a to ve **lhůtě 30 dnů** od doručení tohoto dopisu.

S pozdravem

JUDr. Stanislav Křeček v. r.
zástupce veřejné ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

7 Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

8 Viz též Vedral, J., Správní řád Komentář, II. vydání, Bova – Polygon, Praha 2012, str. 1234.